

Előfizetési díj:

Vidékre, postán:
vagy
helyben, házhoz hordva:
Negyedévre . . . 1 frt. 50 kr.
Félévre . . . 2 " 50 "
Egész évre . . . 5 " — "
Megjelen hetenként egyszer,
Vasárnap.

Szerkesztői szállás:
Hal-piac, 250. sz., hová a
lap szellemi részét illető
közlemények küldendők.

KECSKEMÉTI LAPOK

Vegyes tartalmú hetilap.

Hirdetési díjak:

5 hasábos petit sor, egyszeri
hirdetésnél 5 kr.; — többzori
vagy terjedelmes hirdetések-
nél árleengedés adatik.

A nyilttérben való közle-
mény 3 hasábos soráért 10 kr.
számítatik.

Bélyegdíj minden beíratásért
50 kr.

Hirdetések elfogadhatnak Tóth
László könyvnyomdájában, 3-ik
tized Budai-nagy-útcza 184. sz.

Nőnevelésünk helyzete.

Örömmel üdvözöltük e lapok 33., 34., 35. számában megjelent „Nőnevelésünk érdekében“ című hasábot, mert közeledni láttuk bennük régi ohajtásunk teljesülését, t. i. a felsőbb leányiskola létrehozását, melyet mi már annyiszor és oly sürgősen kértünk, s melynek égető szükségét e lapok 1873. évi 14. és 15-dik számában oly kimerítőleg tárgyaltuk, és a nőnevelék jelenlegi szervezetének hiányait feltüntetve, azoknak tarthatlanságát kimondottuk. Még nagyobb örömmel kelle üdvözölnünk a helyi törvényhatósági bizottságnak f. hó 11-én hozott nemeslelkű határozatát, melyben egy felsőbb leányiskolának még ez évbeni megnyitását elrendelte, mert ez által legforróbb vágyaink egyikét, a nőnevelés korszerű rendezését tényleg megkezdvén, teljesítette és megnyitotta az ösvényt, melyen haladva leánygyermekünk is képesíthetik magukat mindazon nemes hivatás észszerű teljesítésére, melyeket a természet a gyöngye nőnek kitérített, és melyeket a társadalom tőle ezentúl jogosan megkövetelhet, miután gondoskodott a módról és alkalomról, melyen a hivatása betöltéséhez szükséges ismereteket megszerezheti.

Nem akarunk helyet adni azon balhiedelemnek, mintha találkoznék polgártársaink között olyan is, a ki ezzel már az ügyet befejezettek tekintené, sőt meg vagyunk győződve, miszerint a jelen lépést még mindenki csak üdvös kezdetnek tekinti, melynek célarányos folytatásától és helyes

befejezésétől függ az üdvös eredmény, melynek áldásos hatását csak évtizedek múlva tapasztalandja az utánunk következő, de általunk hálára kötelezett nemzedék.

Azzal sem kell magunkat kecségetnünk, mintha ezen eljárás által, bármily üdvös legyen az, már az egész nagy közönséget megnyugtathatnók, óh nem! előre is elmondhatjuk, miszerint ezen nagy horderejű lépésünk miatt, melynek áldásos hatása semmi körülmények között el nem maradhat, még sok előítélettel kell megküzdenünk, mielőtt az elismerés általános lesz; először meg kell küzdenünk az ovodák megszüntetésének nehézségeivel, melyekről még maga törvényhozó testület sem tudja tisztán, hogy mit teendő lesz velök, miután az azokat vezető nők irányában is vannak szerződészerű olyan kötelezettségei, melyeket egyoldalúlag megsemmisíteni nem lehet. Mi azonban azon meggyőződésben élünk, hogy ha a nemes város a fennálló nőneveléket rendes elemi iskolákká átadomítja, és azokba a mostani nevelőnőket képességökhöz mért állásra, mint tanítónőket alkalmazza, ezekkel az ügyet nehézség nélkül kiegyenlítheti, miután mi úgy is elérkezettnek látjuk az időt arra, hogy leányiskoláinkba tanítónők alkalmaztassanak, kik már természeti hajlamuknál fogva is alkalmasabbak a leánygyermek célszerű vezetésére a férfiaknál.

Továbbá meg kell küzdenünk a miveltebb osztály egyrészének büszkeségével és a hangzatos demokratia szó kedvelése mellett megszokott aristokratiai elkülönítettségével, melynél fogva nem szívesen bocsájtja

gyermeküket olyan intézetbe, melynek nőnevelői keztyű nélkül és kartonyszoknyá járnak; ezekkel azonban legkönnyebben bánhatik a törvényhozó testület, ha őket figyelembe sem véve engedi a maguk útján haladni; ezek számára úgy is fog a modern világ — úgy nálunk mint más városokban — külön nevelő-intézetek vagy nevelőket alkotni, és meg vagyunk győződve, hogy ha a két községi nőnevelét ma feloszlatjuk, holnap mindenik helyett két magán nevelde fog felállítani.

A harmadik és legnagyobb ellentállást azonban a nagy közönség részéről fogjuk tapasztalni, mert ez nem ismerve az elérendő célt, mindaddig ellenszegülend, míg csak a felsőbb leányiskola kézzelfogható hasznát nem fogja látni és tapasztalni; azért a legfőbb gondot arra kell fordítani, hogy az intézet felállításánál annak gyakorlati hasznossága minél szembeötlőbb és könnyebben felfogható legyen, s hogy a tanügyben kevésbé és legkevésbé jártas polgártársaink is belássák, miszerint a felsőbb leányiskolában tanított tantárgyak nemcsak hasznosak, hanem elkerülhetlenül szükségesek is arra, hogy a serdülő leány-gyermekekből értelmes anya, jó gazdasszony, gondos feleség és lelkes honleány fejlődjék, s hogy a kik mostoha körülményeik által leszorítottának ezen nemes hivatás teréről, melyet a természet a nőnemnek mint kizárólagos tulajdönt adott, képesíthessék magukat olyan állások betöltésére, melyet csak a tudományos műveltség bizonyos foka által biztosíthatnak maguknak, de a melynek megnye-

TÁRCA.

A magyar országgyűlések szervezetének fejlődési története.

Irta: M. K.

(Folytatás.)

Ez idő szerint ugyanis az országgyűlési termen kívül lépcsőkön a szolgák társaságában állott az ifjúság, lesve a kiszivárgó híreket; holott még az előtti statusok szolgálói (homines ablegatorum) scriba, diák, cancellista nevekké irnoki szerep volt osztályrészük. Ezen diaetán elkövetett csintalanság nagyon figyelemre méltó. Ekkor ugyanis a követek igazolványait vizsgálták. A követ messze földről jöve jelen volt a tárgyaláson. Kamarai fiscalis hivatalnokokat és albás-levél birtokosokat nem is igazoltak, illetőleg ad exeundum amoreáltak. „A kiküldésben — írja Dévényi Péter híres szónok, abaujmegei követ — történt oly csintalanság is az ifjaktól és követek szolgálaitól, — kik kívül állottak — hogy midőn az igazolatlan követet kiküldötték, nagy kacagással és sokféle csintalan szavakkal kísérték a lépcsőn alá, sőt utoljára a minemű csengetyű van a kapu között, kiharangozták vele akkor.“

Leopold a nádorral és a magyar korona többi tanácsosaival tartott értekezlet után 1687. augusztus 27-kén országgyűlést hirdetett Pozsonyba. A diaeta

megnyitására kitérített napon Pozsonyban volt ugyan a királyi személynök, de a rendek igen lassan gyülekeztek. Az első ülést négy nappal később tartotta az alsó tábla. Elsőben a szathmármegyei követ szólalt fel, hogy Szathmár városa addig ne birjon üléssel és szavazattal, míg külön törvények által a szab. kir. városok közé nem iktatattik. E tárgyban nevezetes discussiókat lehetni egykorú naplókban, így p. o. a királyi személynök pártolta Szathmár szavazati jogát, mert királyi levél által hivatott ezen országgyűlésre. A szathmármegyei követ és társai nem akartak megnyugodni Szathmár városi ülési és szavazati jogában, felzúdultak az ellen. Ekkor a személynök közbe szólott, hogy neki kötelességévé van téve az ilyes „csácsogók“ neveit feljegyezni és bejelenteni, a miért is jelen alkalommal rendre utasítandja mindazokat, kik helytelen viseleteikkel a közcsendet megzavarni igyekeznek. Ebből tehát láthatni, hogy a szabad szólás korlátozva volt a felsőbbség rendelete által.

Ezután a személynök olvasá fel megnyitó beszédét, kérvén a rendeket, fogadják el József főherceget királyi örökösnek, továbbá kijelenti, hogy az országgyűlésre csak kétheti idő van engedve, ne késsenek a királyi előterjesztések megvitatásával, mert ellenkező esetben a nagy szám könnyen útjába állana önmagának. Nem is késett az országgyűlés, mert noha meghosszabbított is ideje, mégis a legnagyobb sebességgel intéztettek el azon tárgyak, melyeknek megvitatása végett volt ezen országgyűlés összehívva.

Ezen diaeta után igen sokáig nem tanácskoztak a rendek, elnémultak a discussiók, megszűntek az indulatok, elenyésztek a gyűlöletek mindaddig, mig nem Károly 1714. szeptember 8-kára hivta egybe a követeket a pozsonyi diaetára, a melynek tárgyát leginkább a Rákóczy forradalom foglalkodtatta, de a vallási viták, feleselések sem hiányoztak. Ezen gyűlés egész 1715. június 15-kéig nyúlt ki, mikor azután Károly összesen 136 törvénycikket szentesített, a melyek között van a király-választás jogának a fejedelmi ház férfi ágának kihalása esetében a nemzetre visszafordulásáról hozott cikkely is.

Szükségesnek látjuk megemlíteni, hogy ezen diaetát megelőzőleg 1712-dik évben is tartott egy országgyűlés (koronázó), mely ápril 3-kára vagyis husvét utáni vasárnapra hivatott össze. Azonban az ezen gyűlésen hozott végzések csak az 1715-diki törvényekbe — hol a 2-dik törvényekké épen az 1712-diki koronázási hitlevelet foglalja magában — vitettek. (Ezen országgyűlésről Biharvármegyei követének feljegyzése a magyar nemzeti muzeumban őriztetik.)

1722. évi június 20-kára Pozsonyba hirdetett Károly országgyűlést, melyen ama nagy fontosságú „pragmatica sanctio“ nevű törvény megalkottatnék, s egyszersmind az országos bizottmányok által kidolgozott reformok is életbe léptetettének. A meghívó levél annyiban méltó figyelemre, hogy azon egyesület emeli ki különösen, melyet az udvar a nőági örökösödés és a monarchia feloszthatlanságának megállapítása által elérni óhajtott.

A rendek június 27-kén szőnyegre hozták ezen ügyet, a nádori ítélőmester pedig nagyhatású szónoklatban fejtegette annak értelmét, külön a nőági

rése által épen oly tág tér nyílik előttük, mint férfinem előtt.

Hogy mely tantárgyak és mily tanerők vétessenek fel az első osztályra, annak meghatározására nem véljük magunkat feljogosítva, miután ez az iskolaszék benső teendőihez tartozik, és hisszük, hogy annak értelmes tagjai a legtapintatosabb utat fogják kiszemelni e várva várt intézet jövőjének megalapításához; annyit azonban mégis bátrak vagyunk megjegyezni, hogy a fehérenemű varrást és foltozást a női munkák legszükségesebbjének tekintjük, és sokkal nagyobb becsét tulajdonítunk ezeknek, mint a legizlésebb bársony-, gyöngy- vagy selyemhímzéseknek, melyek különben a női munkaidő legnagyobb részét szokták igénybe venni az intézetekben. Dr. D. R.

A vetőmag fontosságáról.

Ha a mag s az abból fejlődő növény közti viszonyt szemügyre vesszük, azt találjuk, hogy a mag s a belőle fejlődő növény egy és ugyanazon egyének két különböző fejlődési stadiumát képviseli. A mag, illetőleg az abban rejlő ébrény vagy csira nem egyéb, mint a még fejletlen növény, a növény egyén fiatalkori állapota.

Kitűnik ezen viszony mivoltából, hogy a befolyás, melyet a mag minősége a belőle később fejlődő növény minőségére gyakorol, nem lehet jelentéktelen. Egyenlő fejlődési viszonyokat feltételezve, ezen befolyás akként fog nyilatkozni, hogy az erőteljes magból erőteljes növény, silány magból pedig silány növény származik. Ezen befolyás hasonló azon befolyáshoz, melyet a szülő gyermekére gyakorol. A szülő tulajdonságai átörökítetnek a gyermekre, hasonlóan a magban is befoglaltatnak már impliciten azon tulajdonságok, melyekkel később a kifejlett növény birni fog, azaz a mag minőségéről a belőle fejlődő növény minőségét meg lehet ítélni.

Mindenki előtt ismeretes, mily fontosságot tulajdonít az állattenyésztő tenyészállatainak, meg levén győződve arról, hogy csak jó szülő után várhat hasonló utódot. — Sajátságos, hogy a legtöbb növénytermelő a magnak távolról sem látszik ily fontosságot tulajdonítani, sőt nem ritkán találkozunk gazdákkal, kik ennek befolyását tagadják.

Nézetem szerint ez onnét van, hogy a növénytermelés természete magával hozza, hogy ezen befolyás kevésbé tűnik szembe. Gyakran történik például, hogy egyik földbe jó magot vetünk, a másikba silányt, s mégis azt tapasztaljuk, hogy mindkét mag után egyenlő termést nyerünk. Ebből azután könnyen hibás következtetést vonunk, nem gondolván meg, hogy a termés még sok más körülménytől, mint a vetőmag minőségétől függ, s hogy a silányabb mag említett esetben talán ked-

vezőbb körülmények között, milyen a föld minősége, annak trágyaereje, megmunkálása stb. fejlődött, mely kedvezőbb körülmények a silány mag káros befolyását a termésre corrigálták. — Néha egy évben silány magot vetünk, s jó termésünk van, a következő évben jó magot vetünk, s rossz a termésünk; a talaj, melybe vetettünk, mindkét évben teljesen egyenlő tulajdonságokkal bírt, s így ismét könnyen hamis következtetésre vezettethetünk, de ha pontosan megfigyeltük volna a két év időjárását, talán könnyen rájövünk a talány megoldására.

A növények fejlődése egyáltalában kevésbé van a termelő kezében, mint az állat fejlődése a tenyésztőben; a növénynél igen sok s sokszor észrevétlen vagy ismeretlen viszonyok, melyek a termelőtől nem függenek, érvényesülnek, s így azután a vetőmag befolyása ritkán áll tisztán s egyéb befolyásokból függetlenül a termelő szeme előtt.

Ide járul továbbá még azon körülmény is, hogy az állattenyésztő minden állategyének fejlődését s annak viszonyát nemzétéhez könnyen megfigyelheti, míg a növénytermelő a növényei sokasága között az egyén fejlődését meg nem figyelheti, rendszeren sok ezerre menő egyénnel van dolga, melyek azonkívül többnyire nem homogen magból származtak, s így az egyént az egyes maghoz nem viszonyíthatja.

Hogy a mag befolyását világosabban átláthassuk, annak élettani jelentőségét akarom röviden megemlíteni. A mag a nemi megtermékenyítés terménye, s mint leglényesebb alkotórészt az ébrényt, azaz a fejletlen fiatal növényt, mely száracská, gyököcské s néhány levelkéből áll, tartalmazza. A mag mint második lényeges alkotórészt, az u. n. tartalékanyagokat tartalmazza. Ezen anyagok rendelkezése az ébrényt csirázása alkalmával táplálni. Az ébrény ugyanis csirázásakor még nem képes önállóan táplálkozni, áthasonítani, s mindaddig már kész organikus anyagokból kénytelen táplálkozni, míg az áthasonításra alkalmas zöld leveleket nem fejleszt. Az organikus tartalékanyagok egyrészt mint keményítő (gabonában) vagy zsíros olaj (repeében), másrészt mint protein szemcsék (minden magban), vagy az ébrényben magában, vagy pedig az ébrényen kívül külön sejtszövetben tartalmazzanak. Ha a tartalékanyag az ébrényben van, úgy mindig annak első leveleiben tartalmazzatik; ezen első levelek szikleveleknek neveztetnek, s ezen esetben térme és súlyra nézve az ébrény egyéb összes alkotórészeit sokkal fölülmulják, mint p. a borsó vagy bab magjában. Ha a tartalékanyag az ébrényen kívül van, az azt tartalmazó szövet fehérynének (albumen) neveztetik. Ilyenkor ezen fehérynye képezi a mag legnagyobb részét, mint pl. gabnaféléink magjában. A magnak ezen említett lényeges alkotórészei kívül a magburtal vannak körülvéve, melynek csak sekundár jelentősége a mag lényeges alkotórészeinek, különösen az ébrénynek külső sérelmek elleni megvédésében áll.

Ha az így megtermett magot elvetjük, az kedvező csirázási feltételek mellett el kezd csirázni, azaz az ébrény a már előképzett gyökereit s leveleit (a szikleveleket kivéve) tovább fejleszti, nagyobbítja s újakat is hajt. Történik pedig ezen fejlődés s növekvés, mint már említém, a tartalékanyagok rovására. Világos, hogy ezen fejlődés az ébrény épsége s teljes kifejltségétől egyrészt, másrészt a tartalékanyagok minősége s mennyiségétől függ. A teljesen

kifejlett ébrény mindenestre erőteljesebb csiranóvényt fog producálhatni, mint a csenevész ébrény; tényleg ilyent producálni azonban csak akkor fog, ha elegendő mennyiségű tartalékanyag által arra képesítetik. Az ébrény megsérülése a magot többnyire csiraképtelenné teszi. A tartalékanyag minősége is fontos momentumnak bizonyul. Ha a tartalékanyag bármilyen befolyások következtében vegyi változást szenved, például a repce magjának olaja, a mag több évi eltartása következtében megavasodik, a mag csirázási képessége megtámadatik. A mag korával különben is, ha a vegyi alkotórészek nem is szenvednek változást, a mag csiraképessége egyenes arányban gyengül. A magnak, korával növekvő kiszáradása ugyanis lehetőleg annak tömecs szerkezetében hozhat létre káros változást.

Teljesen kifejlett szép ébrény tehát egyrészt jó minőségű s elegendő mennyiségű tartalékanyag, másrészt a jó vetőmagnak első feltételei. Ezen feltételek jelenlétét külsőleg a magon, annak teriméjén és súlyán, valamint teljes épségén ismerjük meg.

A magnak ezen tulajdonságaitól függ tehát mindenekelőtt a csiranóvény erőteljessége s avval a fejlődés gyorsasága is. A jó magtól származó erőteljes csiranóvény csakhamar belép az assimiláció stadiumába s gyorsan megerősödik, míg a rossz magból származó gyenge csiranóvény sok ideig satnya marad. Felette meglepő, hogy mennyire különbözik e tekintetben fiatal korában az erőteljes s a csenevész magból származó növény egymástól. Pedig épen ezen momentum, t. i. a növénynek fiatal korában való gyors fejlődése kiváló fontosságú a productio végeredményére, a termésre. Ugyanis minden növény leginkább fiatal korában van kiteve különféle, részint káros légköri s talaji (leginkább szárazság), részint más organismusoktól származó veszélyeknek (rovarpusztítások s növénybetegségek). Ezen veszélyek idejének mennél szűkebbre való szorítása, a mi jó vetőmag által legjobban céloztatik, a termést felette biztosítja.

Egyébként tagadhatatlan, hogy a növény életének későbbi stadiumaiban is a silány magból származó növény gyengébb constitúciójánál fogva kevésbé lesz képes a veszélyeknek ellentállni, s végül is kisebb s silányabb termést fog adni.

A vetőmag eme fontossága mellett lehetetlen meglepődéssel nem követni azon törekvéseket, melyek újabb időben nálunk a vetőmag nemesítése céljából megindultak. Már sok van nyerve, ha ezen nemesítési törekvések egyelőre csak oda irányulnak is, hogy termésünk legjavát használjuk vetőmagnak. Ez oly egyszerű módja a nemesítésnek, hogy azt minden gazda sortírozó készülék segítségével könnyen kiviheti. A magnemesítés másik módja, mely nem csupán a magot, hanem annak származását is tekintetbe veszi, azaz a legjobb növényektől származó legjobb magokat választja ki, még gyorsabban engedi a kítűzött célt elérni. Az utóbbi esetben a növények megítélése különféle momentumok szerint történhetik; a gabnafajok megnemesítésénél a kalász hosszúsága, illetőleg az egy kalászban tartalmazott magok száma, vagy pedig a megbokrosodás hozattak alkalmazásba. Ezen nemesítési módzatok minden gazdának melegen ajánlhatók.

„F. E.“

örökösödés törvényes hasznát és előnyeit az országra nézve. Ezen értelmezés után a törvényjavaslat e felkiáltással: „éljen a felséges ausztriai ház, éljen a nőági örökösödés!“ azonnal el is fogadtattott. (A nádori ítélőmester beszéde magyar fordításban Salamon Ferenc „Pragmatica sanctio története“ című művének 147-dik lapján található, eredeti latin szövege pedig nyomtatásban a nemzeti muzeumban van.) A javaslat a felső tábla által is hasonló módon oldatván meg: így az összes törvényhozó testület által megerősített, s mintegy 60 tagból álló küldöttség vivé a királynak az elfogadási hirt.

1728-dik évben május 27-kére hirdettetett ki az új országgyűlés. Míg egyéb tárgyképelelt folyt a vitatkozás, addig a tárgyalásoknak is csendes volt menete, de midőn az adó-ügy, s különösen az adó alapjának az udvar kívánata szerinti kimutatása került szőnyegre: az önérdek és kiváltságok bálványozása azonnal felszította az indulatok viharát; az országgyűlés zajossá lőn, minő már régóta nem volt. A főrendek közül többen még a gyűlést is odahagyták, mit az udvar nehezteléssel vőn, s gr. Batthányi Lajos által — ki akkor cancellár volt — kemény parancsot küldött le Pozsonyba a gyűlés rendes folytatását illetőleg. — Ezen diaetán már az ifjak is helyt foglaltak az országgyűlési teremben, a mennyiben 1728-ból adatra lelhetni, mely nem újszerűleg emlékezik a tényről. Sokan jelentek meg ekkor az ifjak, és mások azok közé keveredve behatoltak, és neheztséget, alkalmatlanságot okoztak a teremben. Rendet is hoztak be az irnokok között, a mennyiben a personális irodájában jelentkezni kellett az illető-

nek hitelt adó levél nyeresé végett. Helyt foglaltak az ifjak principálisuk széke mögött, a honnan csaknem minden zajos ülés után elparancsoltattak. „A követek szavainak mindenki által kényelmesebb megértése végett ne álljon az ifjúság a terem közepében principálisa oldalánál, hanem húzza meg magát a fal mellett, és ott is szerényen, csendben hallgassa a karok és rendek előterjesztéseit.“

Rövid ideig volt is hatása a panasznak, de folyton kellett azt ismételn, s folyton volt panasz, hogy a küldöttségek nem közlekedhetnek az ifjúság miatt. Az alsóház engedékeny volt irányában, de nem a felsőház, mely gyakran kitiltotta üléseiből, vegyes ülésekből szintén. Az első esetben az alsóház pártfogolta az ifjakat, követelve a nyilvánosságot; ez utóbbi esetben az ifjak maguk segítettek, betörve egyszer-máskor — többször is — az ajtókat.

Az 1741. évi május 14-kén tartott országgyűlésen a rendek először is a sérelmek összeszedése után fáradoztak, miután Pálffy János a legelső ülésen arról biztosította az országgyűlést, miképen a királynő semmit sem tagadand meg azokból, miket a törvények és igazság alapján a rendek tőle kívánni fognak.

De alig szedettek össze a sérelmek, midőn egy a főrendeknél szőnyegre került ügy majdnem vizsgálódást idézett elő a két tábla képviselői között. Ugyanis a főrendeknél szóba hozott az, miszerint a hála és elismerés jelül nevezze ki a nemzet a királynő férjét kormánytársnak. Azonban az alsó tábla különös bizalmat látva a főrendeknek e nagy figyelmében: az indítványt elvettetni határozta, a mely dolog miatt azután oly

egyenlenség támadt a két tábla képviselői között, mi az ügy félretevését vonta maga után.

A másik zajos része az volt ezen országgyűlésnek, hogy a vármegyei követek nem voltak meglepődve a szék beosztással, s az ideig-óráig rendelt beosztás nem segített. Egyes vármegyék követei veszekedtek, hogy melyik üljön előbb vagy utóbb. Viszont általán a megyei követek, a kik ugyan az alsóház reformját képezték, civakodtak a királyi tábla ellen, még inkább az absensek az alsóház elemeivel. Ez utóbbiak ellenében használták fel gyakran, jobban mondva többször az ifjúság, melyet az előlülő ellenében több ízben védtek a vármegyék. De sokszor kárt okoztak az ifjak, a mennyiben többször a szavazás — mit a vármegyék jogosan követeltek — nem engedtetett meg azon ürügy, hogy csak az ifjak lármáznak. Egyébiránt az időnkénti országgyűlések az egész századon át — mondhatni többnyire zajosak voltak.

Az 1741. évi szeptember 11-dike — a mely napon történt esemény a magyar történelem lapjainak egyik legfényesebbikét képezi — elérkezett. A nemzet e napon nagyylelkűségének, szive nemességének oly páratlan tanúságát mutatta be a világnak, hogy ezen történelmi lap örökké arany betűkben fog diszteni az utókor előtt.

Ugyanis midőn az országgyűlésnek minden Pozsonyban levő egyházi és világi rendei tisztelkedés végett a várba mentek, a királyné őket fekete szőnyeggel bevont trónon fogadta, és előadá, hogy neki minden örökös tartományait, még Magyarországot is háborgatják. De azért ő ez országot nem szándékozik elhagyni, még a veszély

A húsmérés körül naponként felmerülő azon panaszok folytán, mely szerint a mészáros iparosok az 1868. évi május 18-án 216. szám alatt kelt közgyűlési határozat 1. pontja, továbbá az 1868. évi július 27-én 329. sz. a. kelt közgyűlési határozat, valamint az ugyanezen évi augusztus 14-én hozott 346. szám közgyűlési határozat 2., 3., 4. pontjában foglaltak ellenére, a fogyasztó közönséget oly módon rövidítik meg, hogy a vevők által kívánt húsmennyiségre úgynevezett nyomatókat adnak, és pedig nem ritkán oly meynységben, mely az adott színhússal arányban nem áll, többször pedig e nyomatók oly minőségű, mely sem orvosrendőri szabályok, sem a fentebb hivatolt szabályrendeletek szerént el nem árúsítható, a nagyközönség érdekeinek megóvása céljából következők hozatnak nyilvánosságra:

1) A húst minden mészáros iparos, önmaga által szabadon meghatározott, azonban a városi hatóságnál előlegesen bejelenteni kötelezett, s csak két-két havonként emelhető árért adhatja, csupán arra köteleztetik: hogy a hús árát árú helyén olvasható módon felírva kifüggesse, s egy fontban teljes 32 latot adjon.

2) Egy font húshoz nyomatókat adni nem szabad; egy fonton túl azonban minden font után két latnyi nyomatók adható; de a nyomatóknak élvezhető, jó minőségű húsnak kell lennie, az orrcimpa, fej, láb, véres nyakrész és zsiger kivételével.

3) A fej, tüdő, máj, lép és vesék — általában a zsiger — a hús folyó árának fele részéért adható, s a mennyiben vevő nyomatókúlyt ilyet kívánna, ez esetben is tartozik azt a mészáros a félár szemmel tartása mellett kiszolgáltatni.

4) Ezen szabályok megsértése 5 forinttól kezdve felfelé fokozatos bírsággal büntetettik.

Kecskemét, 1874. szeptember 15-én.

A rendőrkapitányi hivatal által.

Iskolai értesítések.

A kecskeméti reform. főiskola jogi tanosztályában 1874/5. iskolai évre a beiratások és pótvizsgálatok f. é. október 1—4-ig tartanak. Október 5-ikén az iskolai év ünnepélyes megnyitása után a rendes előadások I-ső és II. évi jogi tanfolyamban a jogtanodák újjászervezése iránt kibocsátott miniszteri szabályzat tanbeosztása, a III. évi tanfolyamban pedig az eddigi tanrend szerint, azon kijelentéssel fognak megkezdetni: hogy a III. évet végzendő joghallgatók itt e tanév végén, az eddigi szokásos bírói államvizsgát letehetik.

Köztudomásra hozatik egyszersmind, hogy a főiskolai tápintézetben havonként 7 frtért reggeli, ebéd és vacsorából álló tisztességes étkezést nyerhet valláskülönbség nélkül minden tanuló, s a szorgalmas és jó erkölcsű ifjak a főiskolai egyéb jótéteményekben is részesíttetnek.

Kecskemét, 1874. szept. 12. *Az igazgatóság.*

A kecskeméti állami alreáltanodában a beiratások folyó hó 29-dikén veszik kezdetüket, és folytattnak október hó 5-dikéig, mely napon a rendes előadások megkezdetnek.

nagyságában sem: miért is a rendek vitézségére és hűségére bizza felséges személyét.

A szenvedő szépség varázsa, továbbá a nagy nemzeti bizodalom villanszerű hatással ragadta meg a királynak bizalmára mindig büszke nemzet képviselőinek szívét. Eltűnt lelkök elől a százados sérelmek orvoslása, el a nemzeti megaláztatás gyakran oly sajnó emlékezet; hanem e helyett a királyi szózat alatt a harcias férfiak szemei elborulának, arcaikat könyük nedvesíték, majd a lelkesedés lángja futotta át egész lényüket, gyulasztá fel kebleiket, és a fellobogó indulat a százak ajkán egy hangon, egy szózatban: „Vitam et sanguinem! Ele-tünk és vérünket felséges asszonyunkért, koronánkért és hazánkért!” — tört ki. Ez esemény után nemsokára, október 29-kén, a midőn az ország rendei előbb valamennyien újra a várba menvén, elbucúztak a királynétől, és azután elsiettek a nagyszerű nemzeti fegyverkezésre.

Mária Terézia 1751-ben április 18-kára Pozsonyba hirdetett országgyűlést. A királyi előterjesztések május 18-kán nyujtattak át a rendeknek, melyek az adó szaporítását kívánták, mit a rendek bár nem ellenzés nélkül, végre megadtak. Ezután Győr, Komárom, Zombor és Ujvidék szabad királyi városokká lételét oly módon erősítette meg a királyné, hogy az országgyűléseni megjelenés és szavazási joggal felruházta: az ország rendei közzé felvétesse-nek. Azonban a rendeket aggodalom szállta meg e végett, hogy egyszerre négy várost kellett ülési és szavazati joggal felruházni, s hogy ez így később meghaladandja a várme-gyék követeinek számát és túlsúlyra vergődik

Sajnálattal kényteleníttem azonban értesíteni a nagyérdemű szülőket, miszerint az ötödik osztály még az idén nem fog megnyitni, azonban megígértetett a legfelsőbb helyen, miszerint a kecskeméti alreáliskola leend a legelső, melyet a magas kormány főreáliskolává emelend, ha a tanulók száma ezt szükségesnek mutatja, és a városi közönség a magára vállalt kötelezettségeknél eleget teend, a mi mindössze annyiból áll, hogy az intézetnek alkalmas helyiséget ad, és azt a kellő bútorzattal ellátja; ezt pedig annál szívesebben megteheti saját gyermekei érdekében, mivel a magas kormány már a jelen tanévtől kezdve 11,250 forintot áldoz évenként a helybeli reáliskola fentartására.

Kecskemét, 1874. szept. 15-én.

Dr. Dékány Ráfael,
igazgató.

A kecskeméti kegyes tanítórendi főgymnasiumban a jövő tanév október hó 1-jén ünnepélyes „Veni Sancte”-vel veszi kezdetét. A nyilvános tanulók szabályszerű felvétele szeptember hó 28., 29. és 30-án történik.

Kelt Kecskeméten, 1874. évi szept. hó 16-án.

A kegyes tanítórendi főgymnasium
igazgatósága.

Ezennel közhírré tétetik, miszerint az állam által segélyezett, négy osztályból álló zombolyi nyilvános polgári iskolában a magánvizsgák szept. hó minden egyes napján tartatnak meg.

Az október 1-ével kezdődő 1874/5-iki tanévre felvételi vizsgák és beiratások október 3-tól 7-ig tartatnak, október 7-én pedig a rendes tanítás vendi kezdetét.

A polgári iskolában már eddig is célzott szép eredmények felbátorítják a zombolyi községi iskolaszéket arra, hogy a vidéki szülőket gyermekeiknek ez intézetbe leendő küldésére felhívja.

A tisztán magyar — egyáltalán a németül nem tudó — növendékekre nézve, a tanítás jeles volta mellett még különösen azon megmérhetlen haszon is háromlik, hogy a majdnem tisztán német ajkú mezővárosban a német nyelvet könnyen és költség nélkül megtanulhatják.

A tanoncoknak fizetés avagy csere ellenében befogadására számos család vállalkozik, s e tekintetben netáni tudakozásokra a szükséges felvilágosítások készségesen megadtnak.

A polgári iskolában fizetendő évi tandíj járulékostól 7 frt. 50 kr. — Azok kik hiteles bizonylattal szegénységüket igazolják, e tandíj fizetése alól felmentetnek.

Felvételi vizsgáért díj nem jár.

A magánvizsga díja 20 frt.

Zombolya (vasútállomás Torontálmegyében), 1874. szeptember 13-án.

Wiszkidensky Gusztáv,
közs. iskolaszéki elnök.

Alóliirt tisztelettel értesitem a t. c. szülőket, hogy intézetemben a beiratások folyó hó utolsó napjaiban az intézet ideiglenes helyiségén (ref. kántori lak) történnek; az előadások pedig október 1-ső napján kezdődvén: becses pártfogásuk kérelme mellett egyszersmind jelentem, hogy ez évben már

a kormány-párt, a mi már jelenleg a főrendűekkel tetemesen haladja az ellenzékét. Egyrészt ezen aggodalom következtében, de másrészt az e végetti feleselések miatt a királynő — ki az ilyféle ellenzésekhez nem szokott — bosszúsán izené a nádornak, hogy az országgyűlést következő napon bezárandja. A királynőnek ezen izenete méginkább felizgatta a rendek kedélyeit... némelyek a legnagyobb elkeseredéssel keltek ki. Hangos panaszok emelkedtek az országgyűlési szavazatok számarányának megváltoztatása miatt még akkor is, midőn a nádor Bathányi kérelmére meghosszabbította az országgyűlést a királynő.

Még mindig folytak a városok fölötti viták, midőn a királynő végképen elvesztvén türelmét, újra levelet intézett a nádorhoz, melyben bosszúságát fejezte ki az iránt, hogy a rendek visszaélnék anyai jóságával s kiméletlenül támadják meg tekintélyét akkor, a midőn már egy megerősített királyi levelet akarnak visszavonni.

Ezen levél hírére kijelentették a rendek, hogy miután ők ellenzéseiket úgyis haszталannak látják: bármily törvénycikkeket készítsen is az udvar, ők nem fogják megsemmisíteni, mivel úgyis leszavaztatnának, s e végett semminemű szégyennek nem teszik ki magukat.

A főrendek s egyéb udvari pártiak nem is késtek felhasználni a megyei követek ezen bosszús apathiáját. A törvénycikkek még azon éjjel megirattak, s másnap, augusztus 27-én a királynő által szentesítették és a magyar országgyűlési törvénytarban Mária Terézia 2-dik rendeletét képezik. A zavarral kezdett országgyűlésnek za-

a törvényszabta hat osztályt fölláztatni szándékozom; a német nyelv és rajz, úgy minden felekezeti vallás tanításáról gondoskodva leend.

Megállapított tandíj a két alsó osztályban havonként 2 frt., a négy felsőben 3 frt. Fűtés pénz 1 trt.

Dömötör Krisztina,
leánynevelő-intézet-tulajdonos.

HELYBELI ÚJDONSÁGOK.

— **A legközelebb tartott rendes havi közgyűlésen** a város atyái elhatározták, hogy ezentúl fiatal marhát $\frac{1}{2}$ évestől 3 évesig — melynek húsa 16 krért méretett — ezentúl vágni nem szabad. Meg vagyunk győződve, hogy e határozat indoka nem a volt, hogy véle az olcsó hústól megijedt mészáros iparosokon segítsenek, s rendes viszonyok között nem is volna kifogásolható ez a szabályrendelet, de tekintetbe véve a mostani időviszonyokat, a szegény és 26 krt. egy font húsért adni nem képes nép érdekében lehetett volna úgy intézkedni, hogy a kecske is jóllakott, s a káposzta is megmaradt volna. Mi ugyanis úgy vagyunk meggyőződve, mikép a körülmények jobbra változtáig hetenként kétszer meg lehetett volna engedni a gyenge marhák vágatását.

— **(Öngyilkosság.)** Illés János 8. t. 433. sz. a. saját házában lakos molnármester folyó hó 14-én reggel — míg neje a piacon járt — felkötötte magát. Öngyilkosságának oka valószínűleg zilált anyagi viszonyaiban rejlik.

— **(Házasság.)** Széles Áron bajai reformált lelkész közelébb váltott jegyet Hankovszky Mariska kisasszonnyal, Hankovszky Sándor törv. bizottsági tag és egyháztanácsos leányával. Egybekelésük napja október 6-án lesz. Áldást és boldogságot kívánunk frigyökre!

— **Műkedvelői előadás.** Szeptember 19-én szombaton műkedvelők által adatott: „Nem jó a tűzzel játszani.” Vigjáték 3 felvonásban. Irta Purlitz G., fordította H. B. Személyek: Dr. Wienfried Henrik, ügyvéd: Horváth János úr. Teréz, neje: Kovács Teréz k. a. Dr. Weller Timotheus, orvos: Darányi Ferenc úr. Netti, neje: Antal Ilonka k. a. Mina, leányuk: Katona Blanka k. a. Molden Alice, Henrik gyámleánya: Főrián Ilka k. a. Huber Godofred, tengerészkapitány: Oldal János úr. Poppel, ügyvédsegéd: Hajagos József úr. Történik Wienfried lakásán. — A jövedelem felerészben a színházberuházási költségek törlesztésére, felerészben pedig a helybeli jótékony nőegylet javára fordittatik.

— **A m. kir. földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszterium** az 1875-ki évre életbeléptetendő méter-mértékről népszerű leírást, és az új mértékek és súlyok alakjait feltüntető táblázatot küldött szerkesztőségünkhöz. — Az új mértékek és súlyok alakjait egész természetes nagyságában előtűntető táblázatot a mérnöki hivatalban kifüggesztettük, hol azt mindenki megtekintheti; a méter-mérték ismertetését pedig lapunk jövő számában megkezdjük.

— **Gyász hírek.** S. Kovács Mihályné született Juhász Ida éltének 17-dik, boldog házasságának 2-dik évében folyó hó 15-dikén gyermekszülésben meghalt. — Szobonya József ügyvéd úr neje, Szobi

varral szakadt vége. A királynő azonban bár célját érte: nem fojthatá magába ingerültségét a rendek ezen ellenzése miatt. S midőn ezek búcsú tiszteletkedés és a szentesített törvények átvétele végett hozzá felmentek, őket egy ingerült hangon mondott trónbeszéddel bocsájtá el magától, melyben egyebek közt a következő szavak foglaltatnak: „Nagyobb bizodalmat és készséget vártunk volna a szeretett és általunk mindig megkülönböztetett magyar nemzetétől, melylyel anyai jóakaratumnak számosabb bizonyítványait éreztettük mint a többiekkel. Igyekeztek tehát országgyűlési határozatainkat, s a reátok bizottakat végrehajtani s kiérdemelni, hogy előbbi kegyelmünk reátok ismét vissza szálljon.

A királynő részéről ezen diatán végbe ment feleselések miatt — a bosszúság nem volt ugyan tartós, — mindazáltal 13 évig az az 1764-ig nem tartott országgyűlést.

Ugyanis 1764-dik évben június 17-kére volt összehívva a diaeta Pozsonyba, hol az első vita tárgyát a sérelmek orvoslása — leginkább pedig azon mű, melyet Kollár Ádám bocsájtott közre — képezte, s a melynek tartalma merészen és leplezetlenül támadja meg a nemesség kiváltságait a tekintetben, miszerint mindennemű közterhek alól kivonván magát: azokat kizárólag a szegény nép vállaira tolja. E mű az udvari censura alatt, hihetőleg az udvar meghagyásából, vagy legalább annak tudtával jelent meg.

(Folytatása következik.)

Zsuzsanna folyó hó 14-én, életének 45-dik évében tüdővérszében elhunyt. A béke angyala örködjek az elhunytak nyugalma felett!

— **Mint halljuk** a legközelebbi téli idényre Szathmáry Károly színtársulata fog hozzánk jönni, és már október hó 20-dika körül megjelenend körünkben.

— **Petőfi Sándor** költeményei. Hiteles kéziratok alapján megigazított, s hazai művészek rajzaival díszített első teljes kiadás; ára díszkötésben 16 frt. Kapható Gallia-féle könyvkereskedésben.

— **A „Kecskeméti iparos ifj. önképző-egylet”** által — saját költségei fedezésére — folyó hó 6-án rendezett táncestélyén felülfizetni és ajándékozni sziveskedtek: Főtiszt. Bogyó Pál úr 1 frt. Török Elek úr 1 frt. 40 kr. Vida József úr 80 kr. Katona N. úr 60 kr. Visontai Mihály úr 40 kr. Grósz Zsigmond úr 40 kr. Ifj. Tóbi Boros Mihály úr 40 kr. Aág Károly úr 40 kr. Péntek János úr a tőle kölcsönzött 100 db. székért járó 3 frtot az egylet segélyezésére ajándékozni sziveskedett. — Miért is fogadják az ajándékozó és felülfizető urak az ifjúsági egylet nevében nemeskeblű ajándékaikért őszinte és tórró köszönetem nyilvánítását. Nagy Imre, pénztári ellenőr.

— **Meghívás.** A kecskeméti ügyvédegylet I. szakosztályának tagjai f. évi szept. 16-án délutáni 5 órakor az egylet helyiségében tartandó szakosztályi ülésre tisztelettel meghívotnak. — Tárgy: a polgári perrendtartást tárgyzó módosításokról törvényjavaslat folytatása. — Kecskemét, szept. 16. 1874. — Elnöki megbízásból:

Kiss Lajos, szakosztályi h. jegyző.

⊕ **Megjelent** és szerkesztőségünkhöz beküldött: „A törvényszéki tereméből” című érdekes bűneseteket és tárgyalásokat tartalmazó két kötetes mű, közli Hang Ferenc. Tartalma: Rögönbirósági tárgyalás. — En semmi roszat sem akartam. — Két kenyér. — Nyolc év múlva. — Kétféle jog a gazdagok és a szegényekre nézve. — Leuthold elleni csalási perek. — Egy börtönfelügyelő emlékeiből. — Egy nemet államügyész emlékirataiból. — Igazságtalanul s mégis igazságosan. — A földönfutó. — Egy fejezet Angolország bűnvádi napi krónikájából. — A halálra ítélt. — A középkor törvényszéki termeiből. I. A hóhér. — II. A használatban volt kinzó és büntető eszközök alkalmazása. — III. A legszokottabb büntető eszközök alkalmazása. — A megfeszített. — A rendőrkém sorsa. — A remény nélküliek börtönében. — A fiatal bűnösök cellafogháza Párisban. — M. A. kanonok elleni rablógylilkosság. — Stuart Mária utolsó órái. — A foktői gyermekgyilkosnő. — A nőgyilkosság vádja alatt. — Regény francia törvényszék előtt. — A diszesen kiállított két kötet ára két forint, mely öszszegnek Kalocsára szerzőhöz küldése esetében az bérmentve megküldetik. A megjelent két kötetet még számos kötet követendő, ha az olvasóközönség pártfogása azt lehetségessé teszi: mert szerzőnek komoly szándéka egy terjedelmes Pitaval-féle magyar gyűjteményt megalapítani.

Felelős szerkesztő: Szűcs Imre.

NYILTTÉR.

(Beküldetett.)

Minden betegnek erőt és egészséget ad minden gyógyszer és költsékezés nélkül.

REVALESCIERE DU BARRY Londonból.

Már 26 év óta semmiféle betegség sem képes ezen kellemes egészségi tápszernek ellenállani, mely leküzd — felnőtteknél ép úgy mint gyermekeknél — gyógyszer és költség nélkül minden gyomor-, ideg-, mell-, tüdő-, máj-, mirigy-, nyákhártya-, légzési, hólyag-, és vese-bajt, gümőkört, szédülést, légzési nehézséget, köhögést, emésztetlenséget, dugulást, hasmenést, álmatlanságot, gyöngeséget, aranyeret, vizkört, hideglázt, főfájást, vértolulást, fülzúgást, mellégést és hányást még a terhesség állapotában is, diabetest, melancholiát, elsoványodást, eszt, közvényt, sápkört. — Kivonat 80,000 bizonyítványból oly gyógyesetek felett, melyek minden gyógyszerrel dacoltak s melyek közt bizonyítványok dr. Wurzer tanártól, dr. Angelstein egészségügyi tanácsostól, dr. Shorelandtól, dr. Campbelltól, dr. Dédé tanártól, dr. Uretól, Castlestuart grófnőtől, Brehan marquistól, Issenstein heregettől, Mensdorff-Pouilly miniszterelnöktől és számos más magas állású egyénektől lehet, ill s kívánalomra bérmentesen megküldetnek.

Rövidített kivonat a bizonyítványokból:

64,210. sz. Brehan marquis 7 évi máj-betegség, reszketegség, elsoványodás és hypochondriáról.

79,810. sz. Özv. Klemm asszonyosság, Düsseldorf, évekgig tartó főfájás és hányásról.

75,877. sz. Köller Flórián, es. k. katonai gondnok Nagyvárad, tüdő- és légeső-hurut, szédülés és mellszorulásról.

75,970. sz. Teschner Gábor úr, a magasb nyilvános kereskedelmi tanintézet hallgatója Bécsben, a mellbaj és idegziláltság kétségbeesítő fokáról.

65,715. sz. Montlouis kisasszony, emésztetlenség, álmatlanság és elsoványodásról.

75,928. sz. Sigmó báró, kezei és lábainak 10 éven át tartott szélhűtségeről, sat.

Táplálóból lévén a húsnál a Revalescierre, felnöttek- és gyermekeknel árát orvosságokban 50 szeresen megtakarítja.

Bádogszelencékben fél font 1 frt 50 kr., 1 font 2 frt 50 kr., 2 font 4 frt 50 kr., 5 font 10 frt, 12 font 20 frt, 24 font 36 frt. — Revalescierre-Biscuitak szelencékben 2 frt 50 kr., és 4 frt 50 kr. jával. — Revalescierre Chocolatée por és tábla alakban 12 csészére 1 frt 50 kr., 24 csészére 2 frt 50 kr., 48 csészére 4 frt 50 kr.; porok alakjában 120 csészére 10 frt, 288 csészére 20 frt, 576 csé-

H I R D E T É S E K.

Üres fogak kitöltésére

nines hatályosabb és jobb szer, mint dr. **Popp J. G.** udv. fogorvos úr (Bécs város, Bognergasse Nr. 2.) fogónja, melyet mindenki könnyen és fájdalom nélkül behelyezhet odvas fogáiba, mely aztán a fogrészekkel és foghússal teljesen egyesül, s a fogakat a további elromlástól óvja s a fájdalmat csillapítja.

Anatherin-szájviz

Dr. POPP J. G. cs. kir. udvari fogorvostól
Bécsben Stadt Bognergasse Nr. 2.

üvegekben 1 frt. 40 kr. a legkitünőbb szer csúszos fogfájalmakban, gyuladásoknál, a foghús daganatai- és sebeinél; fölolvastja a létező fogkövet és megakadályozza annak új képződését; az inogó fogakat a foghús erősítése által szilárdítja; s midőn a fogakat és foghúst minden ártalmas anyagoktól megtisztítja, a szájának kellemes frisseséget kölcsönöz és már rövid használat után eltávolítja a kellemetlen szagot.

Anatherin-fogpasta

Dr. POPP J. G. cs. kir. udv. fogorvostól
Bécsben.

Ezen készítmény a lehelet frissességét és tisztaságát fentartja, azonkívül a fogaknak hófehérséget kölcsönöz, azok romlását megakadályozza és a foghúst erősíti.

Dr. Popp J. G. növény-fogpora.

A fogakat oly szépen tisztítja, hogy annak napokénti használata által nemcsak a közönséges fogkő eltávolítottatik, hanem a fogak zománca és finomsága is mindinkább tökéletesül.

Kaphatók:

Kecskeméten: Milhoffer János, Katona Zsigmond és Machleid Alajos, Nagy-Körösön: Praxler N. és Rudy J., Czepléden: Persay A., Szolnokon: Horánszky S., Abonyban: Schefftsik M., Kun-Szent-Miklóson: Tóth S., Félégyházán: Hoffer A., Szabad-Szálláson: Rosznyay A., Izsákon: Horánszky S., Csongrádon: Jeszenszky K., Duna-Veesén: Klinke A., Kis-Körösön: Gubas K. és Pankuk J., Kalocsán: Horváth K., Mező-Túron: Somogyi J., és Majsán: Tarjay P. gyógyszerész uraknál. 74 (18—7)

ROSENBAUM J. és FIA

tisztelettel tudatják úgy a helybeli, valamint a vidéki t. c. közönséggel, miszerint **siremlék-raktárukat** nagyválasztékú és minden belső felszereléssel ellátott

ÉRCKOPORSÓ-RAKTÁRRAL

bővítették. Kapható náluk egyszersmind vizhatlan kelméből készített **siri-koszorúk** is — Vidékieknek levél útján megkeresésre a siremlékek alakjáról rajz díjmentesen küldetik.

A t. c. közönség becses figyelmébe ajánlják magokat a fentnevezettek.

Raktár-helyiség: Nagy-körösi-utca 14. sz. a. Hazay József-féle házban, Kecskeméten.

56 (53—19)

szére 36 frt. — Kapható **Barry du Barry et Comp.** cégnél **Bécsben Wallfisch-gasse 8. sz.** Pesten: Török József gyógyszerésznél; Temesváron: Quiriny Alajos gyógyszerésznél; Eszéken: Dávid Gyula gyógyszerésznél; Debrecenben: Mihalic István gyógyszerésznél, valamint minden más városban jőnevű gyógyszerészek és fűszerkereskedőknel; szétküldi továbbá a bécsi ház postai utalvány mellett bármely vidékre is. (40)

Ló-eladás.

Nagy-Körösön 1874. szeptember 22-én d. e. 9 órakor a városháznál két öregebb csödör előre haladott öregség végett a legtöbbet ígérőknek el fog adatni.

A nagy-körösi méntelep parancsnoksága.

126 (1—1)

4249. sz. Árverési hirdetmény.

K. U. 1874.

A kecskeméti kir. ügyészség részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint a kecskeméti kir. törvényszéki és kecskeméti kir. járásbirósági börtönökben letartóztatva levő s fogházi munkára elítelt fegyencek munkaejeje f. évi október hó 17-én fog a legtöbbet ígérők egymásutáni három, vagy kedvező ígért mellett hat évre nyilvános árverésen kiadatni.

Azonban írásbeli zárt ajánlatok is figyelembe fognak vétetni.

Az árverezni ohajtók, vagy írásban ajánlattevők tartoznak az árverés megkezdése előtt 300 frt. bánatpénzt letenni, nemkülönben a rabok leendő foglalkozásának nemét megnevezni, minthogy esetleg ez is figyelembe vétethetik.

A rabok munkaejének bérletével egyúttal a munkapületek hasznabérlete is jár, melyek három nagy munkaterem s egy felügyelői szobából állnak.

Az elítelt rabok átlagos létszáma: 70 férfi, 15 nő.

Kecskemét, 1874. szept. 15.

Madarassy László,

kir. ügyész.

124 (2—1)

HIRDETÉS.

Alolirt a magyar nyelv megtanulhatása céljából cserélt keres fia számára, ki 15 éves és a gymnasium 4-ik osztályának tanulója.

Azok, kik gyermeküket cserébe adni kívánják, arra figyelemzetnek, hogy Fehértemplomban a német elemi iskolán kívül még egy, polgári iskolával egyesült gymnasium van, melyben az előadási nyelv a német. Fehértemplom, 1874. szept. 7-én.

Gruics Zakariás,
m. kir. tanfelügyelő.

119 (3—2)

Hirdetmény.

Alulírott van szerencsém úgy a helybeli, mint a vidéki nagy közönséggel tudatni, hogy az egy évi önkényes urak részére a megkívántató katonai öltözéket a legjutányosabb árért készíthettem.

Ugymint egy köpeny palitót, egy uniform kabátot, egy finomabb és egy gyakorlatra való nadrágot, egy finom bluzt, egy gyakorlatra való bluzt, két pár keztyűt, két nyakravalót, két sapkát és egy esakót összesen 96 írtért o. é.

Minthogy több év óta üzletemben minden rendű katonai öltözékek készülnek, ugyanazért a fentemlített önkényes katonai öltözékért az előlirt szabály szerint a felelősséget magamra vállalom.

Miért is a nagyrédmű közönség pártfogásába ajánlom magamat

Csolnoky Ferenc,

férfi-szabó

122 (3—2)

arany érdem-kereszt tulajdonosa.

Értesítés.

Van szerencsénk a t. c. közönséget tisztelettel értesíteni, miszerint a több évek óta helyben fenálló

Lówy-féle épületfa-kereskedést

átvettük és azt üzletünkkel egyesítettük. Az átvett anyagokra, melyek a többitől elkülönítvük,

végeladást nyitunk,

és azt a szolnoki tarifán alul áruba bocsátjuk.

Ez alkalommal el nem mulasztathatjuk a t. c. közönségnek jól felszerelt épület- és tűzifa-kereskedésünket, nevezetesen: különféle méretű szálfá, deszka, palló, fűrészelt épületfa, lé, zsindegy, fedélcserép és tűzifa készletünket a legjobb minőségben, legjutányosabb árák mellett ajánlani, kerjük a t. c. vevőközönséget — meggyőződés végett — bennünket becses látogatásával megtisztítani.

Kedves kötelességünknél ismerjük a t. c. közönségnek és mindazoknak, kik üzletünk két évi fenállása óta bennünket becses pártfogás és jóakaró támogatásukkal szerencsétlettek, legforróbb köszönetünket kifejezni, és kerjük azon bizalmat, melyet eddig irántunk tanúsítani sziveskedett, részünkre továbbra is fentartani, biztositván, hogy azt kiérdemelni mindenkör főtörekvésünknél tartjuk.

125 (3—1)

Lichtner Dávid és fia.